

اقتصاد سبز

نقش مسئولیت اجتماعی بنگاه‌ها در توسعه پایدار

فاطمه باسیان

کارشناس اقتصادی

● دستیابی به شاخص‌های اقتصاد سبز و توسعه پایدار به‌تنهایی ازسوی دولت امکان‌پذیر نیست و نقش مردم، نهادهای مردمی و بنگاه‌های خصوصی انکارناپذیر است. دراین‌میان، نقش شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی که در تولید کالا و خدمت نقش دارند، در دستیابی به شاخص‌های توسعه پایدار هر روز پررنگ‌تر می‌شود. مسئولیت اجتماعی شرکتی یا سازمانی (Corporate SocialResponsibility) در حیطه «اخلاق کسب‌وکار» است که به نقش شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی در مسائل مرتبط با جامعه اشاره دارد. مسئولیت اجتماعی سازمانی مجموعه وظایف و تعهداتی است که بنگاه اقتصادی باید در راستای حفظ، مراقبت و کمک به جامعه‌ای که در آن فعالیت می‌کند، انجام دهد. (CSR)در یک تعریف ساده یعنی اینکه سازمان‌ها در قبال جامعه‌ای که در آن فعالیت می‌کنند، مسئول‌اند؛ چراکه از منابع انسانی، طبیعی و اقتصادی آن جامعه استفاده می‌کنند. مسئولیت اجتماعی شرکت در تعریفی روشن‌تر این‌گونه آمده است: «مسئولیت اجتماعی شرکت فعالیت‌هایی است که پیش‌برنده سود و منفعت اجتماعی بوده و فراتر از منافع سازمان و آن چیزی است که قانون بایسته می‌دارد». در عرصه توسعه پایدار و دستیابی به شاخص‌های آن، بازیگران مختلفی را می‌توان شناسایی کرد؛ از دولت گرفته تا شرکت‌ها و شهروندان. «نگاه مبتنی‌بر مسئولیت‌پذیری»، مترادف با این است که باید به پیامدهای اجتماعی، اقتصادی و محیط‌زیستی تصمیمات و اقدامات خود در تمامی سطوح توجه کرده و در راستای صیانت و محافظت از محیط (انسانی و طبیعی و جانوری) تلاش‌های آگاهانه کرد.

مطالبه از سازمان‌ها برای «مسئولانه عمل‌کردن» در قبال جامعه، موضوعی است که با گسترش روزافزون اثرگذاری آنها بر محورهای تشکیل‌دهنده توسعه پایدار، یعنی «اقتصاد، «جامعه» و «محیط‌زیست»، شدت گرفته است و به موضوع مسئولیت اجتماعی بیش از گذشته توجه شده است. براساس اهداف اعلام‌شده ازسوی سازمان ملل، از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۳۰، همه کشورهای عضو سازمان ملل باید تلاش کنند به اهداف و شاخص‌های توسعه پایدار در سه سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی دست یابند که این دستیابی در چتر حمایتی مسئولیت اجتماعی ظهور و تجلی می‌یابد. درمجموع سه جزء اصلی CSR عبارت‌اند از: ۱) مسئولیت داخلی، یا اقداماتی که یک شرکت برای کارکنان، تأمین‌کنندگان و کیفیت محصولات خود انجام می‌دهد. ۲) مسئولیت خارجی که اشاره به روابط شرکت با ذی‌نفعان جامعه و حمایت از اهداف توسعه مرتبط با جامعه است. ۳) مسئولیت‌های زیست‌محیطی، یا تلاش‌های شرکت برای مدیریت فعالانه و هوشمند برای محافظت و صیانت از محیط‌زیست و منابع طبیعی.

مروری بر مطالعات جهانی نشان می‌دهد که شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی هر روز فعالانه‌تر در پروژه‌های مرتبط با توسعه پایدار فعال می‌شوند؛ برای نمونه می‌توان به رشد فزاینده مسئولیت اجتماعی سازمان‌ها و بنگاه‌های اقتصادی در کشور هندوستان اشاره کرد. CSR در توسعه پایدار هندوستان نقش ارزنده‌ای دارد. در حال‌حاضر شرکت‌های هند همراه با اهداف به‌حداکثرسازندن سهام و ثروت سهام‌داران خود به مسئولیت‌ها و تعهدات اجتماعی خود نیز عمل می‌کنند. تقریباً همه شرکت‌های پیشرو در هند در برنامه‌های مسئولیت اجتماعی شرکتی (CSR) در زمینه‌هایی مانند آموزش و پرورش، بهداشت، بهبود معیشت و درآمد، توسعه مهارت و توانمندسازی بخش‌های ضعیف جامعه حضوری فعالانه دارند.

دراین‌زمینه تلاش‌های قابل‌توجهی ازسوی گروه Tata و شرکت‌های Infosys و Bharti، گروه ITC و شرکت نفت هند صورت گرفته است. دراین‌میان نقش قانون‌گذاری در توسعه مسئولیت اجتماعی سازمانی بی‌تأثیر نبوده است. مطالعه‌ای که در سال ۲۰۱۴ در هندوستان انجام شد، نشان می‌دهد که تحت قانون جدید شرکت‌ها که در سال ۲۰۱۳ تصویب شده است، شرکت‌های سودآور باید حداقل دو درصد از درآمد خالص خود را در طول سه سال گذشته به فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی اختصاص دهند. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که با توجه به قانون مزبور، شرکت‌های هند بخشی از سود خود را صرف پروژه‌های مسئولیت اجتماعی کردند (Vive-wankhade، ۲۰۱۴). آنچه مسلم است این است که حضور و ارتقای مسئولیت اجتماعی سازمانی در هر کشوری نیازمند برنامه، قانون و فراهم‌سازی الزامات و بسترهای مناسب است که دراین‌میان پذیرش و مقبولیت آن ازسوی بنگاه‌های اقتصادی می‌تواند راهگشا باشد.

اقتصاد

ریزش شرکت‌های فراملیتی از اقتصاد ایران با وجود تصمیم اتحادیه اروپا ادامه دارد

دوگانگی خروج

احتمال بازگشت بزرگان صنعت کشتی‌رانی به اقتصاد ایران وجود دارد؟

عکس: محمود باغچه‌باز

محدودی کشتی‌های ایرانی می‌توانستند تردد کنند که مشکلات جدی ایجاد می‌کرد که با برجام، آن مصوبات شورای امنیت سازمان ملل لغو شد و بعید است بازگردد. از او می‌پرسم، این اتفاق رقبای ایران را قوی‌تر نمی‌کند و پاسخ می‌شوم: طبیعی است که وقتی در تحریم به سر می‌بریم، کشور از شرایط رقابتی فاصله می‌گیرد و هزینه‌ها بالا خواهد رفت اما کار به‌هیچ‌وجه قفل نخواهد شد.

احتمال بازگشت شرکت‌هایی که از ایران رفتند، وجود دارد

عطاالله صدر، یکی دیگر از مدیران‌عامل سابق کشتی‌رانی، در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: در گذشته شرایط به نحوی بود که اجماع علیه ایران

وجود داشت، اما اکنون پس از خروج یک‌جانبه آمریکا از برجام و نادیده‌گرفتن یک پیمان بین‌المللی، معلوم نیست که اروپا پایه‌پای آمریکا، در تحریم‌ها همراهی کند و ایران می‌تواند از ظرفیت ایجادشده حمایت کند. صدر تصریح می‌کند: این‌بار آمریکا ممکن است با فشارهایی بر برخی شرکت‌ها آنها را از همکاری با ایران برحذر دارد، اما اهرم‌های دیپلماسی می‌توانند روی این جریان‌ات اثرگذار باشند. آن زمان که مسئولیت داشتیم، وقتی با مدیرعامل مرسک گفت‌وگو می‌کردم، آنها اعلام می‌کردند که امکان ندارد دوباره به ایران بازگردند، اما به ایران بازگشتند. این‌بار هم که تحریم‌ها علیه ایران یکپارچگی ندارد و تیم دیپلماسی ایران این اجماع را شکسته، ممکن است فشارهایی به اروپا و این شرکت‌ها وارد شود، اما آنها منافع خود را در نظر خواهند گرفت.

او با بیان اینکه در این مرحله، استقلال اروپا به‌شدت حائز اهمیت است، می‌گوید: اگر روابط را درست تنظیم کنیم تا مذاکراتی که با اروپا داریم به نتیجه مناسبی منتهی شوند، می‌توان امیدوار بود که این مشکلات برطرف شده و شرایط به حالت اول بازگردد. مدیرعامل اسبق شرکت کشتی‌رانی با تاکید بر اینکه احتمال بازگشت همین شرکت‌های بزرگ

داجمر توضیح می‌دهد: شرکت‌های بزرگی مانند مرسک و مرسی به سبب اینکه بازار بزرگی در آمریکا دارند، نگران هستند که مشمول تحریم‌های آمریکا شوند اما در صنعت کشتی‌رانی، شرکت‌های دیگری هم وجود دارند که بتوان با آنها کار کرد. همین‌طور ظرفیت کشتی‌رانی جمهوری اسلامی ایران و شرکت ملی نفت‌کش بسیار بالاست و می‌تواند نیازهای کشور را برطرف کند و در کنار آن، شرکت‌های کوچکی که چندان هم با آمریکا کار ندارند، در صنعت حمل‌ونقل دریایی و کشتی‌رانی حضور دارند که بازار ایران را رها نخواهند کرد. اکنون تعداد شرکت‌های منطقه‌ای و شرکت‌هایی که در آسیا فعالیت می‌کنند، کم نیستند. علاوه بر آنکه بازار

ایران به‌ویژه پس از تحریم‌ها به سمت آسیا میل پیدا کرد. از سبویی حتی خطوط اروپایی خصوصی هم در منطقه ما کار می‌کنند که چندان با بازار آمریکا کار ندارند و همه این موارد، ظرفیت‌هایی است که در شرایط کنونی برای ایران فراهم است.

این کارشناس دریایی با اشاره به اینکه ایران توانست در اوج تحریم‌های همه‌جانبه از سوی اروپا و شورای امنیت در کنار آمریکا، به خوبی وضعیت را اداره کند، می‌افزاید: اتفاقی که

اکنون رخ داده، بسیار سبک‌تر است و جای هیچ نگرانی‌ای وجود ندارد. به گفته او، حتی شرکت‌های بزرگی مانند مرسک، مرسی و... در شرایط تحریمی که ایران پشت سر گذاشت، بارهای خود را در کشورهای همسایه تخلیه کرده و با کشتی‌های محلی، بارها را وارد ایران می‌کردند. بنابراین این اتفاق باز هم تکرارشدنی است. این وضعیت درباره کانتنیرها نیز برقرار است. در گذشته بارهای مایع مانند پتروشیمی و گاز و... هم مشمول تحریم بود

که برای حمل بار آنها دچار مشکل بودیم اما این بار مستثا شده‌اند؛ زیرا حمایت اروپا در کار نیست. به گفته او، در گذشته تمام کشتی‌های ایران در فهرست تحریم بودند و بسیاری از بنادر جهان، کشتی‌های ایرانی را نمی‌پذیرفتند و صرفاً در بنادر

۲ طرح صنعتی منتظر دستور جهانگیری

واحد صنعتی در راستای بهبود وضعیت فعلی آنها در دستور کار قرار گرفت که در نهایت تا پایان سال ۱۳۹۶ به ۲۷هزارو ۹۳۸ واحد تولیدی مبلغی معادل ۱۸هزارمیلیارد ۸۶۴ میلیون تومان پرداخت شد.

طرح دوم، نوسازی وبهسازی صنایع

طرح نوسازی و بهسازی صنایع که از سال گذشته برای اولین‌بار کلید خورد، در سال جاری نیز ادامه خواهد یافت و در حال حاضر منتظر تعیین و تصویب میزان تسهیلات توسط ستاد فرماندهی اقتصادی مقاومتی است. این طرح یکی از برنامه‌های اصلی وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال ۱۳۹۶ تلقی شد؛ مسئله‌ای که به گفته مسئولان نیاز جدی و مبرم صنعت کشور است چراکه با فرسوده‌شدن بسیاری از تجهیزات و واحدهای صنعتی امکان رقابت تولیدات صادرات‌گرا برای واحدهای مربوطه وجود ندارد و صنعت کشور در این زمینه با چالشی جدی روبه‌رو شده است. با این حال و با وجود اینکه از ابتدای سال گذشته بارها و بارها بر طبل اجرای طرح ۱۰هزارمیلیاردی نوسازی و بهسازی پنج هزار واحد صنعتی کوبیده شد، اما با رسیدن به روزهای پایانی سال و به اذعان برخی مسئولان این طرح شکست‌خورده تلقی شد؛ طرحی که از زمان آغاز آن تا پایان سال ۱۳۹۶ در مجموع به ۱۸۵ واحد صنعتی رقمی معادل ۶۲۰ میلیارد تومان پرداخت شد.

حمل‌ونقل دریایی هم وجود دارد، می‌گوید: اوایل دولت آقای روحانی هم که با مدیرعامل مرسک صحبت می‌کردم، می‌گفتند بازاری که با آمریکا داریم بسیار گسترده است و می‌تسیم که آن را به خطر بیندازیم، اما وقتی اتحادیه اروپا قانونی را وضع کند که شرکت‌های اروپایی نتوانند از نظر قانونی از تحریم‌های آمریکا تبعیت کنند، احتمال بازگشت آنها وجودخواهد داشت.

این کارشناس با بیان اینکه سهم تجارت اروپا با ایران در قیاس با سهم تجارت آنها با آمریکا چندان نیست، می‌گوید: در این مرحله استقلال اروپا مطرح شده و اینکه آیا می‌خواهند به تبعیت بدون قیدوشرطشان از آمریکا ادامه دهند یا خیر. در شرایط کنونی حفظ منافع ملی بسیار با اهمیت است. هر روش و راه‌حلی که منافع ملی کشور را تأمین کند، دنبال می‌کنیم.

اکنون تغییراتی در جغرافیای سیاسی در حال رخ‌دادن است که اگر بگذاریم دستگاه دیپلماسی ایران به‌درستی عمل کند و وارد حاشیه‌های سیاسی داخلی نشویم، به نتایج خوبی خواهیم رسید.

واکنش ۳عامل اصلی درصنعت کشتی‌رانی

علی‌اکبر غنجی، مدیرعامل شرکت حمل‌فله کشتی‌رانی جمهوری اسلامی، نیز در گفت‌وگو با «شرق» آینده این صنعت را با وجود تحریم‌ها، مثبت می‌بیند: در کوتاه‌مدت تا فاصله ۱۸۰ روز اعلامی از سوی ترامپ، به نظر می‌رسید به‌صورت شکلی شرکت‌ها نباید از ایران خارج می‌شدند، اما شاهد بودیم که این خروج رخ داد، اما تصمیم اخیر اتحادیه اروپا مبنی‌بر وضع قانونی برای نادیده‌گرفتن تحریم‌های آمریکا و درنظرگرفتن جریمه برای شرکت‌هایی که از تصمیم آمریکا تبعیت می‌کنند، سبب شد تا فضای روانی صنعت کشتی‌رانی به‌هم نریزد. این مقام مسئول با تاکید بر اینکه در صنعت کشتی‌رانی، سه رکن مؤسسات رده‌بندی، بیمه‌ها و ورودی به بنادر از اهمیت بالایی برخوردارند، می‌گوید: باید این سه بخش را رصد کرد و دید که آیا از دستورات دولت‌های خود تبعیت خواهند کرد یا خیر، زیرا این شرکت‌ها عموماً خصوصی هستند.

اگر این تبعیت رخ دهد، باید امید داشت که در حوزه اقتصاد بین‌المللی جبهه‌های در مقابل جبهه آمریکا به وجود آمده است. تنها نگرانی‌ای که می‌ماند جریان مالی است که آن را نیز می‌توان با راهکارهای متنوعی، از جمله ایجاد بلوک‌های منطقه‌ای پیگیری کرد. غنجی با بیان اینکه نمی‌توان روند کشتی‌رانی را متوقف کرد، می‌افزاید: ممکن است اکنون تصور کنند که بسیاری از بخش‌های آسیب‌پذیر اقتصاد ایران را شناسایی کرده‌اند، اما ما هم آن آدم‌های قبلی نیستیم و راه‌های جدیدی را آموخته‌ایم.

مدیرعامل شرکت حمل‌فله کشتی‌رانی جمهوری اسلامی با بیان اینکه اکنون بیش از هرچیز نیازمند همدلی داخلی هستیم، تصریح می‌کند: باید ببینیم که در روند مذاکرات هر معاهده‌ای را می‌توان برهم زد و این به معنای کم‌کاری یا تعمد تیم مذاکره‌کننده نیست.

او با بیان اینکه برگشتن یا برنگشتن شرکت‌های بزرگ حمل‌ونقل دریایی چندان مهم نیست، می‌گوید: برخی نبودن‌ها حتی می‌تواند موجب توسعه بیشتر شود.

خبر

دولت می‌تواند قیمت حامل‌های انرژی را افزایش دهد

● عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس گفت: امکان افزایش قیمت حامل‌های انرژی در قانون برنامه ششم وجود دارد. محمد حسینی در گفت‌وگو با فارس، درباره اینکه آیا در بودجه سال ۹۷ امکان افزایش قیمت حامل‌های انرژی مانند بنزین وجود دارد، اظهار کرد: در بودجه پیش‌بینی‌ای برای این موضوع نشده است. در برنامه ششم توسعه، دولت می‌تواند حامل‌های انرژی را طبق قانون افزایش دهد و برای اجرائی‌کردن آن نیاز به قانون دیگری ندارد. عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس درباره اینکه آیا نیازی به پیش‌بینی و مشخص بودن مصارف ناشی از افزایش قیمت حامل‌های انرژی وجود دارد، گفت: اگر درآمدی از این محل حاصل شود، باید مصارف و هزینه‌کرد آن مشخص باشد. یا اینکه از قبل در قانون پیش‌بینی شده باشد. این نماینده مجلس افزود: دولت اگر بخواهد بر مبنای برنامه ششم توسعه قیمت حامل‌های انرژی را افزایش دهد، برای مصارف آن نیاز به اصلاحیه بودجه دارد. حسینی با تاکید بر اینکه در لایحه بودجه ۹۷ دولت قصد افزایش قیمت حامل‌های انرژی را داشت، تصریح کرد: این موضوع به دلیل ابعاد و آثار اقتصادی و اجتماعی آن در مجلس رای نیاورد و حذف شد.

آذری جهرمی: اگر بخواهیم با قاچاق مقابله کنیم، می‌توانیم

● وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات گفت: مبارزه موفق با قاچاق تلفن همراه همراه نشان داد که اگر بخواهیم با قاچاق مقابله کنیم، می‌توانیم. به گزارش ایسنا، محمدجواد آذری‌جهرمی اظهار کرد: تعداد شهرهای دارای پوشش نسل سوم و چهارم تلفن همراه دو برابر و تعداد روستاهای بهره‌مند از خدمات کامل ارتباطی با رشد ۵۷درصدی مواجه شده است. او با بیان اینکه بیش از ۵۳ هزار کیلومتر از جاده‌های کشور تحت پوشش شبکه پهن‌بند تلفن همراه قرار گرفت، افزود: در برخی شاخص‌های دولت الکترونیک رشد چهاربرابری داشتیم و دولت همراه ایران آغاز به کار کرد. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات تصریح کرد: ظرفیت دایرهی پهنای باند بین‌الملل کشور دو برابر و ظرفیت دایرهی پهنای باند داخلی سه برابر شد. او ادامه داد: ظرفیت محتوای تولیدی داخل پس از تغییر مدل تعرفه‌گذاری اینترنت ثابت، در برخی از مقصولات رشدی تا چهار برابر را تجربه کرد. آذری‌جهرمی بیان کرد: بالاخره با قاچاق تلفن همراه به کشور مقابله و نشان داده شد که اگر بخواهیم با قاچاق مقابله کنیم، می‌توانیم.

خروج آمریکااز برجام تأثیری برزندگی مردم نخواهد داشت

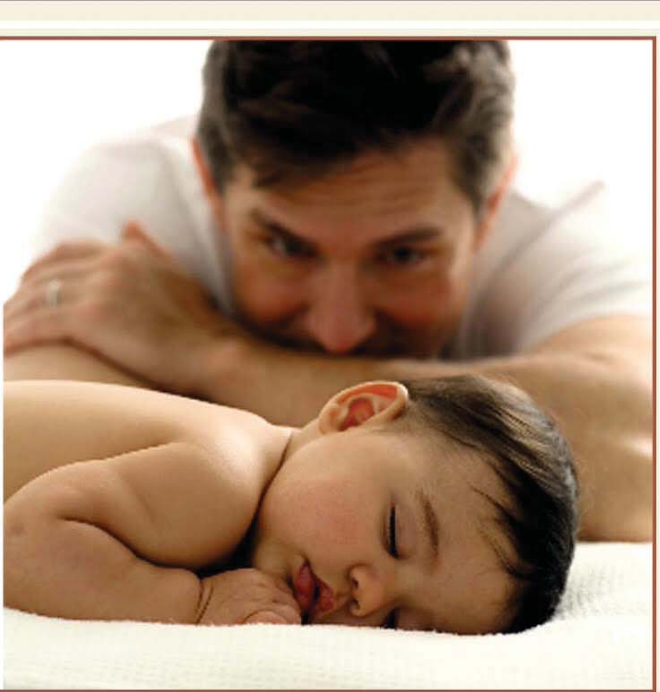
● وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: سعی ما بر این است که خروج آمریکا از برجام کمترین تأثیر را در کسب و کار ما داشته باشد. به گزارش ایسنا، علی ربیعی در بازدید از کارخانه نوین زعفران در شهرک صنعتی توس اظهار کرد: امروز در شرکت نوین زعفران درخصوص زعفران و حوزه اشتغال مربوط به آن، حدود ۶۰۰ هزار نفر در کل کشور به‌طور فصلی مشغول به کار هستند. او ادامه داد: حوزه زعفران و اشتغال آن موضوع خاص خود را دارد. امروز سیاستی را درباره طرح‌های اشتغال روستایی رونمایی می‌کنیم، هدف ما از اشتغال روستاییان با توجه به فشارهایی که بر خاک آمده و مسائل مربوط به آب و کم‌آبی، حفظ موقعیت شغلی در روستاها، اقتصادی‌کردن زندگی در روستاها و همچنین تأمین معیشت روستاییان است.

بیمه‌ایران؛ آرامش بی‌پایان

بیمه‌ایران؛ بیمه زندگی

بیمه ایران

www.iraninsurance.ir